

Eläkkeiden sukupolviuila

Nuoret epäilevät eläkejärjestelmän
kestävyyttä – ja ovat valmiita
sen uudistamiseen

Sami Metelinen
Toimituspäällikkö, EVA

sami.metelinen@eva.fi
@SamiMetelinen
www.eva.fi

- Puolet suomalaisista (47 %) uskoo eläkejärjestelmien tulevaisuudessa romahtavan niin, ettei edes ansaittuja eläkkeitä kyetä maksamaan. 26–35-vuotiaista romahtamiseen uskoo 62 prosenttia.
- Suoraa eläkkeiden leikkaamista pitää hyväksyttävänä 35 prosenttia suomalaisista, mikä on kahdeksan prosenttiyksikköä enemmän kuin kaksi vuotta sitten. Vanhuuseläkeiän nostamisen hyväksyntä on nousut 30 prosentista 40 prosenttiin.
- Kaikista suomalaisista 36 prosenttia kannattaa mallia, jossa jokainen päättäisi itse osan eläkemaksujensa sijoittamisesta. 18–25-vuotiaista ajatusta kannattaa puolet (50 %).
- Koko väestöstä 36 prosenttia katsoo, että eläkkeiden leikkaaminen on jatkossa välttämätöntä. 26–35-vuotiaista leikkauksia pitää välttämättöminä 51 prosenttia.

Suomalaisten eläkeasenteisiin on auenut sukupolvikuilu, selviää kevään 2026 Arvo- ja asennetutkimuksesta. Nuoret ja nuoret keski-ikäiset suhtautuvat eläkejärjestelmän tulevaisuuteen huomattavasti epäluuloisemmin kuin eläkeikää lähestyvät ja jo eläkkeellä olevat suomalaiset. Ero näkyy myös siinä, millaisia keinoja järjestelmän ja julkisen talouden sopeuttamiseksi ollaan valmiita hyväksymään.

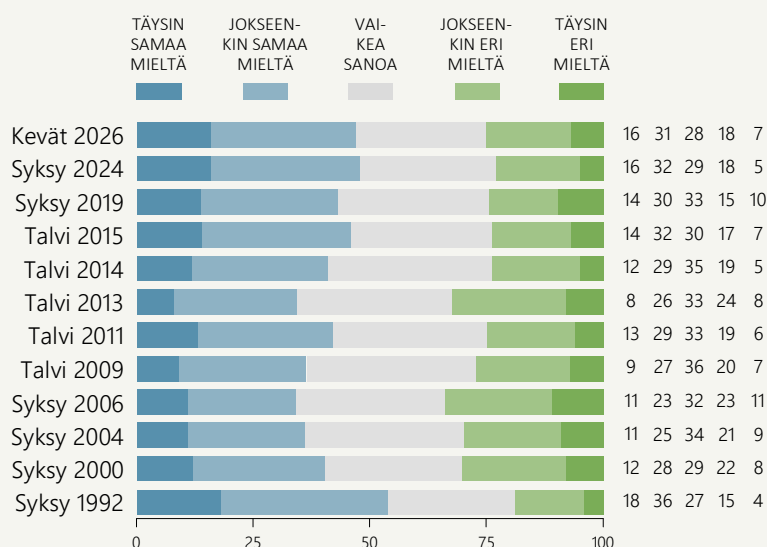
Lähes puolet suomalaisista (47 %) on sitä mieltä, että tulevaisuudessa maamme eläkejärjestelmät romahtavat, eikä edes jo ansaittuja eläkkeitä kyetä maksamaan (Kuvio 1). Neljännes (25 %) on väitteen kanssa eri mieltä eli luottaa siihen, että eläkelupaus kyetään pitämään. Reilu neljännes (28 %) jää vaille kantaa.

Epäluottamus eläkejärjestelmän kestävyys-teen ei ole täysin uusi ilmiö. Epäilijöitä on aina ollut, mutta 2000-luvun edetessä heidän osuutensa on pikemminkin kasvanut kuin vähentynyt. Samalla avointa luottamusta eläkejärjestelmää kohtaan tuntevien osuus on pysytellyt verraten vähäisenä.¹

Luottamus eläkejärjestelmän kestävyys-teen riippuu voimakkaasti vastaajan iästä. Alle 46-vuotiaiden selvä enemmistö uskoo eläkejärjestelmän romahtavan (ks. Kuvio-liite). 18–25-vuotiaista näin ajattelee 56 prosenttia, 26–35-vuotiaista 62 prosenttia ja 36–45-vuotiaista 59 prosenttia. Sen sijaan eläkeikää lähestyvistä 56–65-vuotiaista 29 prosenttia ja yli 65-vuotiaista vain 19 prosenttia arvioi eläkejärjestelmien kaatuvaan. Kuitenkin vain eläkeikäisten eli yli 65-vuotiaiden enemmistö (59 %) torjuu ajatuksen eläkejärjestelmien romahtamisesta.

Puolueiden äänestäjäryhmistä eläkejärjestelmän romahtamista epäilevät erityisesti perussuomalaisten kannattajat (63 %), kun SDP:n kannattajista näin ajattelee kolmannes (32 %). Puolueiden kannattajakuntien eriävät ikäjakaumat vaikuttavat näkemyksiin eläkkeistä, sillä esimerkiksi perussuomalaisten äänestäjissä on keskimääräistä enemmän nuoria työkäisiä.²

Kuvio 1. "Tulevaisuudessa maamme eläkejärjestelmät romahtavat eikä edes jo ansaittuja eläkkeitä kyetä maksamaan" (%)

Säästöjä julkiseen talouteen

Eläkejärjestelmän kestävyys on läpi 2000-luvun ollut yksi keskeisistä julkisen keskustelun aiheista, ja eläkejärjestelmää on uudistettu useaan otteeseen. Etlan tutkimusneuvonantaja Tarmo Valkonen arvioi *Suomi 2051*-kirjassa nuorten pessimismin olevan liiallista.³ Valkosen mukaan työeläkejärjestelmän rahoitus lepää työllisyyden, tuottavuuden ja sijoitustuottojen varassa, ja järjestelmä on riittävän kestävä hoitamaan myös tulevien sukupolvien eläkkeet. Itse eläkejärjestelmän kestävydestä pystyttäisiin pitämään huolta, mikäli otettaisiin käyttöön niin sanotut automaattiset vakauttajat, joilla määriteltäisiin, minkälaisiin eläkkeiden korotuksiin on varaa myös epäsuotuisissa olosuhteissa.

Eläkejärjestelmän ohella toinen eläkkeisiin liittyvä kysymys on Suomen julkisen talouden vakauttaminen, johon julkinen eläkejärjestelmä kytkeytyy. Eläkemaksu on veroluonteinen maksu. Sen keventäminen mahdollistaisi muun verotuksen kiristämisen ja siten parantaisi julkisen talouden asemaa. Valkonen luettelee lisäksi muita tapoja saada lisää pelivaraa valtiontalouteen: työeläkkeiden verotuksen kiristä-

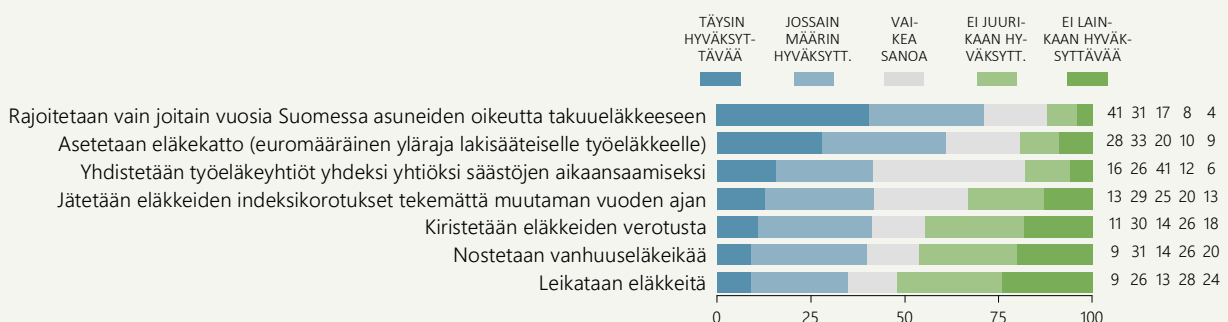
minen, eläkeiän alarajan nopeutettu nosto, työeläkemaksujen verovähennysoikeuden rajoittaminen ja työeläkerahastojen tuottojen verotus.

Konsultti Jussi Pyykkönen esitti keväällä 2026 julkaistussa EVA Analyysissään *Keski-luokan lompakko*, että seuraavalla hallituskaudella tarvitaan yhteensä noin 13 miljardin euron julkisen talouden sopeutus ja että eläkkeet joutuvat osaksi sopeutusta riippumatta siitä, millaista talouspoliittista linjaa hallitus muutoin noudattaa.⁴

Pyykkönen esitti noin kahden miljardin euron nettoeläkesopeutusta, joka toteutettaisiin työeläkeindeksien jäädyttämisen ja eläkkeiden verotuksen kiristämisen yhdistelmällä. Lisäksi hän esittää palkattomilta opiskelu- ja työttömyysjaksoilta karttuvista eläkeoikeuksista luopumista sekä vanhuuseläkeiän nostamista 67 vuoteen vuoteen 2030 mennessä.

EVA kysyi osana kevään 2026 Arvo- ja asennetutkimusta, kuinka hyväksyttävänä vastaajat pitävät erilaisia keinoja tilanteessa, jossa lähitulevaisuudessa myös eläkkeistä olisi tavalla tai toisella leikattava osana julkisen talouden sopeuttamista (Kuvio 2). Eniten hyväksyntää keräävät sellaiset keinot, jotka eivät osu kaikkiin ja joiden vaikutus julkiseen talouteen on vähäinen.

Kuvio 2. Kuinka hyväksyttävänä pitää seuraavia keinoja, mikäli lähitulevaisuudessa myös eläkkeistä on tavalla tai toisella leikattava osana julkisen talouden sopeuttamista? (%)

Suosituimmaksi eläkesopeutuksen keinoksi osoittautuu oikeuden takuueläkkeisiin rajoittaminen vain joitain vuosia Suomessa asuneilta, jota 72 prosenttia suomalaisista pitää hyväksyttävänä. Vain 12 prosenttia ei pidä tällaista uudistusta hyväksyttävänä.

Muun muassa Työeläkevakuuttajien Telan entinen toimitusjohtaja on kritisoinut maahanmuuttajien saavan liian helposti eläke-etuuksia⁵, ja sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen on esittänyt vähimmäiseläkkeiden yhdistämistä, mikä vaikuttaisi maahanmuuttajien eläke-etuuksiin.⁶

Toinen enemmistön hyväksyntää nauttiva ehdotus eläkesopeutukseksi on ehdotus eläkekaton asettamisesta eli euromääräisestä ylärajasta lakisääteiselle työeläkkeelle. Esitystä pitää hyväksyttävänä 61 prosenttia suomalaisista ja 19 prosenttia ei pidä ajatusta hyväksyttävänä. Asia on noussut esiin julkisuudessa saaden kannatusta saa keskustalta ja osin vihreiltä sekä vasemmistoliitolta.⁷ Suurimmat puolueet eli SDP, kokoomus ja perussuomalaiset ovat vastustaneet ehdotusta.

Näiden puolueiden kannattajat ovat kuitenkin toisella linjalla. SDP:n äänestäjistä peräti 72 prosenttia kannattaa ehdotusta, perussuomalaisten kannattajista 59 prosenttia ja kokoomuksen kannattajistakin puolet (49 %, ks. Kuvioliite). Myös keskustan, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajien enemmistöt kannattavat ehdotusta.

Leikkaamista kannattaa aiempaa useampi

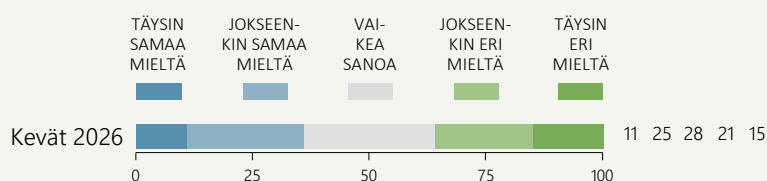
Maahanmuuttajien takuueläkeoikeuden rajoittamisen ja eläkekaton jälkeen seuraavaksi eniten hyväksyntää saa osakseen ehdotus työeläkeyhtiöiden yhdistämisestä yhdeksi yhtiöksi säästöjen aikaansaamiseksi. Alle puolet (42 %) yhdistäisi työeläkeyhtiöt, mutta toisaalta ehdotuksen vastustus jää melko vähäiseksi (18 %). Suomen Yrittäjät on vastikään ehdottanut eläkeyhtiöiden yhdistämistä⁸, mutta keino ei ole laajemmin ollut viime aikoina julkisuudessa esillä keinona sopeuttaa julkista taloutta. Todennäköisesti juuri tästä syystä ehdotus jää suurelle osalle vieraaksi. Suuri osa (41 %) ei osaa ottaa asiaan kantaa.

Selvästi epäsuositumpia ehdotuksia eläkesopeutukseksi ovat sellaiset keinot, jotka vaikuttavat suoraan ja laajalti eläke-etuuksiin tai eläkeikään.

Suoraa eläkkeiden leikkaamista pitää täysin tai jossain määrin hyväksyttävänä 35 prosenttia suomalaisista ja yli puolet (52 %) ei pidä ajatusta hyväksyttävänä (ks. Kuvio 2 edellä).

Osuus pysyy samana (36 %), kun kysytään kantaa väitteeseen, jonka mukaan eläkkeiden leikkaamista on julkisen talouden sopeutuksessa tähän asti vältelty, mutta jatkossa se on välttämätöntä (Kuvio 3). Eri mieltä väittämän

Kuvio 3. "Vaikka julkisen talouden sopeutuksissa on tähän asti vältelty eläkkeiden leikkaamista, jatkossa se on välttämätöntä" (%)

kanssa on niin ikään 36 prosenttia, mutta run-
sas neljännes (28 %) ei osaa sanoa kantaansa.

Huomiota herättävää on se, että puolet ei
siis hyväksy eläkkeiden leikkausta osana jul-
kisen talouden sopeuttamista (ks. Kuvio 2
edellä), mutta kysyttäessä toimenpiteen vält-
tämättömyydestä epävarmojen osuus ja ikä-
ryhmien näkemyserot kasvavat suuriksi.

Nuorista työikäisistä (26–35-vuotiaat) 51
prosenttia pitää eläkkeiden leikkaamista jat-
kossa välttämättömänä (ks. Kuvioliite). Var-
haiskeski-ikäisistä (36–45-vuotiaat) näin ajat-
telee 42 prosenttia ja hieman varttuneem-
mista (46–55-vuotiaat) 41 prosenttia.

Ikääntyneemmistä (56–65-vuotiaat)
samoilla linjoilla on enää 21 prosenttia ja elä-
keiän jo saavuttaneista (yli 65-vuotiaat) vain
12 prosenttia. Yli 65-vuotiaista peräti 71 pro-
senttia torjuu ajatuksen eläkkeiden leikkaa-
misen välttämättömyydestä. Nuorimmassa
18–25-vuotiaiden ryhmässä korostuu puoles-
taan epävarmuus. Peräti 44 prosenttia nuo-
rista ei osaa ottaa väitteeseen kantaa.

Myös sukupuolten suhtautumisero on
suuri: miehistä 43 prosenttia ja naisista 29
prosenttia pitää eläkeleikkauksia välttämät-
töminä. Näkemys vahvistuu koulutustason
myötä. Akateemisesti koulutetuista yli puo-
let (55 %) arvioi eläkeleikkaukset välttämät-
tömiä.

Niin ikään puolueiden kannattajaryhmissä
ääripäät ovat etäällä toisistaan. Kokoomuksen
kannattajista 52 prosenttia pitää leikkauksia

välttämättöminä, mutta SDP:n kannattajista
vain 23 prosenttia jakaa näkemyksen.

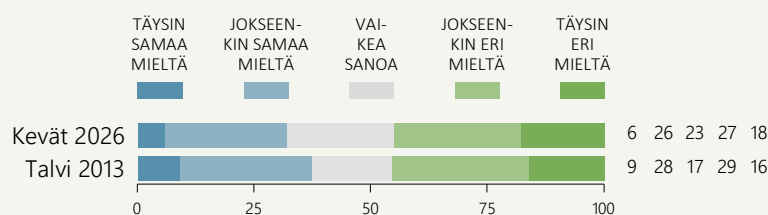
Hieman eläkkeiden leikkauksia hyväksyt-
tävämmäksi paljastuu ehdotus vanhuuselä-
keiän nostamisesta, jonka hyväksyy 40 pro-
senttia (ks. Kuvio 2 edellä). Toisaalta hieman
useampi (46 %) ei pidä eläkeiän nostamista
hyväksyttävänä.

Melko laajasta hyväksyttävyydestä huoli-
matta vain kolmasosa (32 %) yhtyy väitte-
eseen, jonka mukaan suomalaisten eläessä
aiempaa pidempään on luonnollista nostaa
vastaavasti eläkeiän alarajaa (Kuvio 4). Suu-
rempi osa (45 %) ei näe luonnollisena, että
eläkeikää nostettaisiin ainakaan eliniän pite-
nemistä vastaavalla tavalla.

Eläkeiän alarajan nostamisen kannatus on
vähentynyt vuoden 2013 mittaukseen nähden
kuusi prosenttiyksikköä, mikä saattaa selittyä
sillä, että vuoden 2017 eläkeuudistuksessa elä-
keikä sidottiin jo eliniän odotteeseen. Vuonna
2026 vastaaja ottaa siis kantaa lisänostoon
tilanteessa, jossa eläkeiän nostamisesta on
jo tehty merkittäviä päätöksiä. Eläkeiän nos-
taminen nauttii siis melko laajaa periaattee-
listä hyväksyntää, jos se tehdään julkisen
talouden sopeutus edellä, mutta avointa val-
takirjaa eläkeiän nostamiselle edelleen elin-
iän pitenemisen perusteella suomalaiset eivät
kovin mielellään anna.

Ikäryhmien suhtautumiseroissa huo-
mio kiinnittyy pitkälti jo eläkkeellä oleviin
yli 65-vuotiaisiin, joista lähes puolet (47 %)

Kuvio 4. ”Koska suomalaiset elävät aiempaa pidempään, on vain luonnollista, että eläkeiän alarajaa nostettaisiin vastaavasti” (%)

hyväksyy eläkeiän alarajan nostamisen. Sen sijaan 18–65-vuotiaissa kannatus jää 27–34 prosenttiin.

Likimain yhtä hyväksyttävänä kuin eläkeiän nostamista osana julkisen talouden sopeutusta suomalaiset pitävät eläkkeiden verotuksen kiristämistä (41 %, ks. Kuvio 2 edellä). Toisaalta aavistuksen suurempi joukko (44 %) ei pidä sitä hyväksyttävänä.

Kuva muuttuu kriittisemmäksi, kun kysytään, pitäisikö korotukset kohdistaa työikäisten ansiotulojen sijaan eläkkeiden verotukseen, jos verotusta on pakko kiristää (Kuvio 5). Vain reilun viidenneksen (22 %) mielestä pitäisi. Lähes puolet (48 %) on väitteen kanssa eri mieltä, ja 29 prosenttia ei ota kantaa.

Nihkeys veronkorotusten ohjaamiseen eläkkeisiin selittyy ensi sijassa ikääntyneiden tiukalla vastuksella. Eläkeiässä olevista yli 65-vuotiaista vain neljä prosenttia tukee ajatusta ja hyvin suuri enemmistö (82 %) vastustaa. Suhtautuminen on samansuuntaista (10 % puoltaa ja 69 % vastustaa) myös eläkeikää lähestyvien 56–65-vuotiaiden keskuudessa (ks. Kuvioliite). Sen sijaan nuoremmat ikäluokat eivät tyrmää ajatusta suoralta kädeltä, joskaan eivät sitä laajemmin tuekaan. Nuorista työikäisistä (26–35-vuotiaat) verraten moni (38 %) korottaisi enemmän eläkkeiden kuin työn verotusta. Nuorimpien (18–25-vuotiaat) parissa korostuu epävarmuus. Heistä peräti 41 prosenttia ei ota asiaan kantaa.

Puolueiden kannattajaryhmissä eläkeverotuksen kiristäminen työikäisten ansiotulojen sijaan saa kautta linjan osakseen enemmän torjuntaa kuin ymmärrystä. Eniten hyväksyntää se saa perussuomalaisten (36 %) ja vihreiden (33 %) kannattajilta ja vähiten SDP:n äänestäjiltä (15 %).

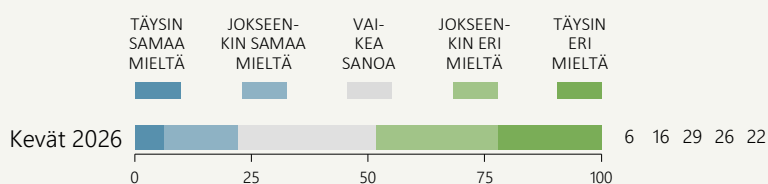
Kokonaisuutena katsoen edellä esitetyt tulokset eivät yllätä, sillä EVAn aiemmat Arvoja-asennetutkimukset kertovat, etteivät veronkorotukset ylipäänsä ole suomalaisille mieluisia.⁹ Enemmistö ei kuitenkaan torju eläkkeiden verotuksen kiristämistä pakkoraossa, mutta moni suomalainen epäröisi kiristysten kohdistamista yksinomaan eläkeläisiin.

Samankaltainen lopputulos julkisen talouden sopeuttamisessa voitaisiin saada jäädyttämällä eläkeindeksit määräajaksi, jolloin eläkkeet eivät nousisi palkka- ja hintakehityksen myötä. Eläkeindeksien jäädyttämisen muutamaksi vuodeksi hyväksyy 42 prosenttia ja torjuu kolmasosa (33 %). Suhtautuminen indeksijäädytykseen on vähemmän torjuvaa kuin eläkkeiden leikkaamiseen, eläkeiän nostamiseen tai eläkeläisten verotuksen kiristämiseen, mikä voi selittyä osin esitetyn indeksijäädytyksen väliaikaisuudella, osin indeksikäsitteen monimutkaisuudella.

Muutoksia ikäryhmissä

Eläkesopeutuskeinojen hyväksyttävyyttä koskevien tulosten kiinnostavin tulos ei kuiten-

Kuvio 5. ”Jos verotusta on pakko kiristää, korotukset pitäisi kohdistaa työikäisten ansiotulojen sijaan eläkkeiden verotukseen” (%)

kaan ole keinojen keskinäinen suosituimmuusjärjestys vaan muutos suhteessa syksyyn 2024, jolloin keinoja koskeva kysymysmuotoilu kohdistui julkisen talouden sopeuttamisen sijaan työeläkejärjestelmän sopeuttamiseen, mikäli työeläkejärjestelmän rahoitus osoittautuu riittämättömäksi.¹⁰

Vertailussa on siis syytä ottaa huomioon, että vaikka syksyn 2024 kyselyssä esitetyt keinot olivat pääosin samat, kysymyksenasettelussa motiivi niiden mahdolliselle toteuttamiselle oli eri. Tulokset kuitenkin kertovat merkittävistä muutoksista eläkesopeutuksen hyväksyttävyydessä oli motiivina sitten eläkejärjestelmän vakauttaminen tai julkisen talouden sopeuttaminen.

Vuonna 2024 eläkkeiden suoraa leikkaamista piti hyväksyttävänä 27 prosenttia suomalaisista, kun nyt osuus on 35 prosenttia. Eläkkeiden leikkaamisen hyväksyntä on siis kasvanut noin kahdeksan prosenttiyksikköä. Vanhuuseläkeiän nostamisen hyväksyntä on kasvanut hieman enemmän, 30 prosentista 40 prosenttiin. Sen sijaan indeksikorotusten muutaman vuoden jäädyttämisen hyväksyntä on pysynyt käytännössä ennallaan (41 % vuonna 2024, 42 % vuonna 2026).

Muutos asenteissa eläkesopeutukseen paikantuu etenkin työikäisiin vastaajiin. Suorien eläkkeiden leikkausten hyväksyntä on kasvanut 18–25-vuotiailla 33 prosentista 39 prosenttiin, 26–35-vuotiailla 39 prosentista 49 prosenttiin ja 36–45-vuotiailla 30 prosentista 38 prosenttiin.¹¹ Suurin muutos on 46–55-vuotiaissa, joiden keskuudessa hyväksyntä on kasvanut 24 prosentista 40 prosenttiin.

Vanhuuseläkeiän nostamisessa ikäryhmittäinen liike on aivan toisenlainen. 56–65-vuotiaista nostamisen hyväksyi syksyllä 2024 vain 23 prosenttia, mutta keväällä 2026 jo 42 prosenttia. Yli 65-vuotiaiden hyväksyntä on kasvanut 43 prosentista peräti 58 prosenttiin. Sen sijaan kaikkein nuorimassa 18–25-vuotiai-

den ryhmässä hyväksyntä on pysynyt noin 41 prosentissa.

Ikäryhmät näyttävät siis hyväksyvän helpommin sellaisia sopeutuskeinoja, jotka eivät ensisijaisesti kohdistu heihin itseensä. Nuoremille nykyisten eläkkeiden leikkaaminen on helpompi ratkaisu kuin nykyisille eläkeläisille. Eläkeiän jo saavuttaneet taas hyväksyvät selvästi muuta väestöä helpommin vanhuuseläkeiän nostamisen.

Indeksijäädytysten hyväksyntä ei ole koko väestössä muuttunut lainkaan, mutta ikäryhmissä muutokset ovat suuria ja vastakkaisuuntaisia.

18–25-vuotiailla hyväksyntä on pudonnut 47 prosentista 30 prosenttiin ja 26–35-vuotiailla 55 prosentista 49 prosenttiin. Sen sijaan 56–65-vuotiailla hyväksyntä on noussut 22 prosentista 36 prosenttiin ja yli 65-vuotiailla 20 prosentista 30 prosenttiin.

Eläkesopeutusten hyväksyttävyyden kasvu näkyy myös muissa väestöryhmissä. Esimerkiksi eläkkeiden suorien leikkausten hyväksyntä on vuoden 2024 jälkeen kasvanut työntekijöillä noin 15 prosenttiyksikköä.

Nuoret haluavat päätösvaltaa

Eri ikäpolvien suhtautuminen eläkesopeutukseen ja eläkejärjestelmän kestävyYTEEN poikkeaa siis merkittävästi toisistaan. Tämä näkyy myös suhtautumisessa ajatukseen siitä, että tulevilla eläkkeensaajilla olisi sananvaltaa siihen, miten eläkesäästöjä sijoitetaan.

Reilu kolmasosa (36 %) suomalaisista kannattaa eläkejärjestelmää, jossa jokainen päättäisi itse siitä, miten osa hänen eläkemaksuistaan sijoitetaan (Kuvio 6). Ajatusta vastustaa 34 prosenttia ja 30 prosenttia ei ota kantaa.

Eläkesäästöjen sijoituksista itse päättämisen kannatus on kasvanut melko ripeästi ajan saatossa, vaikka se ei vielä kovin suuria kansanjoukkoja innostakaan. Verrattuna syksyn

2019 mittaukseen ehdotuksen kannatus on kasvanut 12 prosenttiyksikköä. Suosion kasvu paikantuu ennen kaikkea nuorempiin ikäryhmiin.

18–25-vuotiaista henkilökohtaista sijoitus-päätösvaltaa kannattaa nyt jo 50 prosenttia, 26–35-vuotiaista 44 prosenttia ja 36–45-vuotiaista 45 prosenttia. 46–55-vuotiaista ajatusta kannattaa 31 prosenttia, 56–65-vuotiaista 22 prosenttia ja yli 65-vuotiaista vain 18 prosenttia.

Vuodesta 2019 kannatus on kasvanut kolmessa nuorimmassa ikäryhmässä 17–19 prosenttiyksikköä. Yli 65-vuotiailla se on puolestaan vähentynyt.

Myös sukupuolten välillä on selvä ero. Miehistä ajatusta kannattaa 44 prosenttia, naisista 27 prosenttia. Puolueista kannatus on suurinta kokoomuksen ja perussuomalaisten äänestäjillä, joista hieman yli puolet kannattaa henkilökohtaista sijoituspäätösvaltaa. Myös SDP:n ja vasemmistoliiton kannattajien joukossa hyväksyntä on kasvanut.

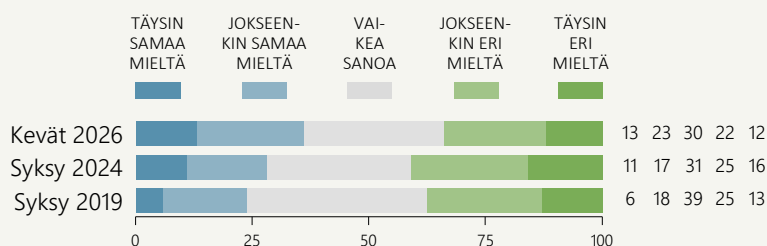
Ajatus henkilökohtaisesta eläketilistä ei ole vieras myöskään asiantuntijakeskustelulle. Valkonen nostaa yhdeksi mahdolliseksi rakenneuudistukseksi Ruotsin mallia muistuttavan ratkaisun, jossa osa kollektiivisesti rahastoidusta eläkemaksusta siirrettäisiin henkilökohtaiselle eläketilille. Tilille kertyvä pääoma ja sen tuotto vaikuttaisivat eläkkeen määrään, ja erikseen voitaisiin ratkaista, saisiko vakuutettu itse päättää sijoittamisesta.¹²

Työmarkkinaosapuolille rooli

Vaikka suomalaiset suhtautuvat aiempaa avoimemmin eläkejärjestelmän sopeuttamiseen, enemmistö ei halua jättää eläkeratkaisuja eduskunnan yksin päätettäväksi.

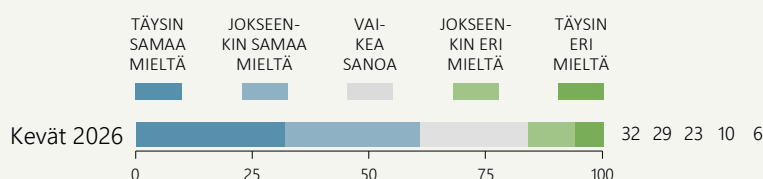
Peräti 61 prosenttia suomalaisista yhtyy väitteeseen, jonka mukaan eduskunnan ei pidä lähteä leikkaamaan eläkkeitä omin päin ilman työmarkkinaosapuolten hyväksyntää (Kuvio 7). Vain 16 prosenttia on väitteen kanssa eri mieltä.

Kuvio 6. "Suomessa tulisi siirtyä eläkejärjestelmään, jossa jokainen päättää itse, miten osa hänen eläkemaksuistaan sijoitetaan" (%)

*Kysymysmuodossa vähäinen muutos, ennen vuotta 2026: "Suomessa tulisi siirtyä eläkejärjestelmään, jossa kukin päättää itse, miten osa eläkemaksuista sijoitetaan".

Kuvio 7. "Eduskunnan ei pidä lähteä leikkaamaan eläkkeitä omin päin ilman työmarkkinaosapuolten hyväksyntää" (%)

SDP:n kannattajista väitteeseen yhtyy 86 prosenttia ja vasemmistoliiton kannattajista 72 prosenttia, kun kokoomuksen ja perussuomalaisien kannattajilla osuus jää runsaan 40 prosentin tasolle (ks. Kuvioliite).

Työeläkejärjestelmä on työmarkkinaosapuolten perustama, ja todennäköisesti siksi suomalaisten enemmistö toivoo päätöksenteon pysyvän niiden käsissä. Toisaalta eten-

kin julkisen talouden sopeuttamisen näkökulmasta työmarkkinaosapuolten neuvotteluiden varassa uudistuminen voi osoittautua hitaaksi.

Suomi 2051 -kirjassa Tarmo Valkonen arvioikin, että eläkeuudistuksia tehdään Suomessa konsensushakuisuuden takia pitkällä viiveellä ja lopputulos on vaikeasti ennustettava.

Viitteet

- 1 Metelinen (2025).
- 2 Metelinen (2023).
- 3 Valkonen (2026).
- 4 Pyykkönen (2026).
- 5 Helsingin Sanomat (2026).
- 6 Yle (2026a).
- 7 Ilta-Sanomat (2026).
- 8 Yle (2026b).
- 9 Kujanpää (2024).
- 10 Metelinen (2025).
- 11 Ks. Kuvioliite sekä Metelinen (2025).
- 12 Valkonen (2026).

Lähteet

Helsingin Sanomat (2026). Suvi-Anne Siimes: Maahanmuuttajat saavat liian helposti Kelan eläkkeitä – ”Tämä mesta ei pysy pystyssä”, <https://www.hs.fi/politiikka/art-2000011860943.html>

Ilta-Sanomat (2026). Jättieläkkeet historiaan? Tätä mieltä ovat puolueet, <https://www.is.fi/politiikka/art-2000012259841.html>

Kujanpää, E. (2024). Suomalaiset eivät lämpene veronkiristyksille, mutta pakkoraossa valitsevat mieluummin kulutusverot kuin palkkaverot, EVA Artikkeli, <https://www.eva.fi/blog/2024/04/16/suomalaiset-eivat-lampene-veronkiristyksille-mutta-pakkoraossa-valitsevat-mieluummin-kulutusverot-kuin-palkka-verot/>

Metelinen, S. (2023). Naisten ja miesten puoluesuosikit – näin äänestäminen eriytyy, EVA Artikkeli, <https://www.eva.fi/blog/2023/03/18/naisten-ja-miesten-puoluesuosikit-nain-aanestaminen-eriytyy/>

Metelinen, S. (2025). Eläkeuudistus kohtaa muutosvastarintaa, mutta nuoret työikäiset eivät enää niele eläkemaksujen korotuksia, EVA Artikkeli, <https://www.eva.fi/blog/2025/01/04/elakeuudistus-kohtaa-muutosvastarintaa-mutta-nuoret-tyoikaiset-eivat-enaaniele-elakemaksujen-korotuksia/>

Pyykkönen, J. (2026). Keskiluokan lompakko – Näin 13 miljardin sopeutus tehdään, EVA Analyysi N:o 163, <https://www.eva.fi/blog/2026/04/17/keskiluokan-lompakko/>

Valkonen, T. (2026). Automaattiset vakauttajat eläkkeiden turvaksi, teoksessa Kangasharju, A. ja Rouvinen, P. (toim.) (2026). Suomi 2051, Etlatieto Oy (Etla B283), <https://pub.etla.fi/ETLA-B283.pdf>

Yle (2026a). Kansan- ja takuueläke halutaan yhdistää: tätä se tarkoittaisi käytännössä, <https://yle.fi/a/74-20215197>

Yle (2026b). Suomen Yrittäjät esittää eläkeyhtiöiden vähentämistä, <https://yle.fi/a/74-20245435>

Näin kysely tehtiin

Tulokset perustuvat 2 045 henkilön antamiin vastauksiin. Tulosten virhemarginaali on koko väestön tasolla 2–3 prosenttiyksikköä kumpaankin suuntaan. Tiedot kerättiin 31.3.–13.4.2026. Vastaajat edustavat koko maan 18–79-vuotiaista väestöä (pl. Ahvenanmaa). Aineisto on kerätty Taloustutkimus Oy:n internetpaneelissa, josta tutkimusotos on muodostettu ositetulla satunnaisotannalla. Aineisto on painotettu edustamaan väestöä iän, sukupuolen, asuinalueen, koulutuksen, ammatin tai aseman, toimialan ja puoluekannatuksen mukaan. Aineiston tilastollisen analyysin ja tulosgrafiikan on tehnyt Pentti Kiljunen (Yhdyskuntatutkimus Oy).

Elinkeinoelämän valtuuskunta

Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA on elinkeinoelämän ajatuspaja, jonka tavoitteena on edistää yhteiskunnan pitkän aikavälin menestystä.

EVA toimii elinkeinoelämän ja yhteiskunnan vaikuttajien kohtaamispaikkana.

EVA tuottaa tietoa ja uusia näkökulmia julkiseen keskusteluun.

EVA Analyysit ottavat kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin ja tarjoavat ratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiin.

Analyysit löytyvät EVAn kotisivuilta www.eva.fi.

ISSN 2342-0774 (Painettu) ISSN 2342-0782 (PDF)